

ФАКУЛЬТАТИВНИЙ СПЕЦКУРС ЯК СКЛАДОВА ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРАНТІВ АГРАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

На основі теоретичного аналізу педагогічної літератури визначено поняття "технологія" та встановлено компоненти її структури. Проаналізовано основні етапи технології формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних дисциплін. Обґрунтовано залучення до програми навчання в магістратурі аграрного спрямування факультативного спецкурсу "Формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищих аграрних навчальних закладів".

Подано опис тем, завдань та цілей зазначеного факультативного спецкурсу.

Ключові слова: професійно-педагогічна компетентність, магістрант, технологія, факультативний спецкурс, аграрна спеціальність.

Постановка проблеми. Стаття 55 Закону України "Про вищу освіту" вказує, що посади педагогічних працівників ВНЗ можуть займати особи із ступенем магістра за відповідною спеціальністю [1]. Це обумовлює появу нових вимог до змісту навчання в магістратурі вищих навчальних закладів, зокрема аграрних. Навчання в магістратурі аграрного ВНЗ повинно підготувати студента до майбутньої викладацької діяльності, тобто створити умови для ефективного формування професійно-педагогічної компетентності випускника магістратури аграрного ВНЗ. В результаті цього виникає необхідність в обґрунтуванні технології формування зазначеної компетентності під час навчання в магістратурі аграрного закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розробки педагогічних технологій займалися наступні науковці: Антонова О. Є., Гуманкова О. С., Дубасенюк О. А., Іванченко А. В., Кларін М. В., Сейко Н. А., Селевко Г. К., Сидорчук Н. Г., Федірчик Т. Д., Федорцова О. Г., Фіцула М. М., Шанскава Т. І.

Мета статті – розробити технологію формування професійно-педагогічної компетентності студентів за умов магістратури аграрного спрямування.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна технологія – це "спеціально створений, адекватний до потреб і можливостей особистості та суспільства процес активного засвоєння теоретичних знань, практичних умінь у ході організації упорядкованої раціональної діяльності, яка спрямована на гарантоване досягнення запланованого результату" [2]. Відповідно до структури педагогічної технології, розробленої науковцями, можна виокремити наступні її компоненти, а саме, цільовий, змістовий, процесуальний та оцінно-результативний компоненти [3: 8]. Враховуючи ієрархію цілей в педагогічній системі, зазначену науковцями [3], цільовий компонент формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей включає стратегічні, тактичні, оперативні цілі процесу формування компетентності. Стратегічна ціль формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей – це задоволення потреби суспільства у висококваліфікованих компетентних викладачах аграрних спеціальностей ВНЗ. Тактичні цілі варіюються та уточнюються відповідно до етапу формування професійно-педагогічної компетентності магістранта. Оперативні цілі конкретизуються у процесі вивчення конкретної дисципліни та в процесі виконання певного виду роботи (практика, написання дослідницької роботи, реферату тощо).

Змістовий компонент технології формування професійно-педагогічної компетентності магістранта аграрної спеціальності передбачає структурування навчального матеріалу, який спрямований на розкриття характеристик особистості майбутнього викладача ВНЗ та його підготовки до майбутньої педагогічної діяльності. Змістовий компонент технології формування компетентності набуває розгортання під час вивчення магістрантами різних блоків дисциплін психолого-педагогічного циклу ("Психологія і педагогіка", "Вища освіта України та Болонський процес", "Методика викладання у вищій школі", "Методологія і організація наукових досліджень", "Методи і організація досліджень галузі", "Філософія науки") та дисциплін фахового спрямування; під час проходження практики; під час науково-дослідницької роботи. Проте, необхідно зазначити, що дисципліни психолого-педагогічного циклу та педагогічна практика передбачені не всіма проаналізованими нами навчальними планами магістратури аграрного спрямування ВНЗ України. Відповідно, виникає потреба у появі факультативних занять, що зможуть стати складовою технології формування професійно-педагогічної компетентності випускників аграрної магістратури. Саме тому нами було запропоновано включити до програми навчання в

магістратурі зазначеного фаху факультативний спецкурс "Формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищих аграрних навчальних закладів". Відтак змістовий компонент технології формування професійно-педагогічної компетентності у нашому випадку набуває розгортання під час вивчення магістрантами фахових дисциплін, факультативного спецкурсу, а також під час проходження виробничої практики, під час проведення науково-дослідної роботи.

Процесуальний компонент технології формування професійно-педагогічної компетентності магістранта включає форми, методи, прийоми навчання, що використовуються при підготовці магістрантів.

Оцінно-результативний компонент технології включає методи контролю за станом сформованості компетентності магістранта, методи самоконтролю.

Науковець Гуманкова О. С. виокремлює три основні етапи підготовки майбутніх педагогів: орієнтувально-інформаційний, навчально-практичний, самостійно-творчий [4: 127]. Ми погоджуємося з думкою науковця і вважаємо за потрібне окреслити подібні етапи при формуванні професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних дисциплін.

Необхідно зазначити, що фактично частина орієнтувально-інформаційного етапу розпочинається ще з першого курсу навчання студентів у ВНЗ. Адже навчальна діяльність студента передбачає роботу під керівництвом викладачів, відповідно, студенти вже мають певне поняття про педагогічну діяльність та мають приклад роботи людей цієї професії. Отже, деякі зі студентів магістратури вже, можливо, зорієнтовані на викладацьку діяльність. Мотивація більшої кількості студентів на дану діяльність стала однією з цілей нашої технології та цілей факультативного спецкурсу. Орієнтувально-інформаційний етап формування професійно-педагогічної компетентності триває впродовж відвідування початкових занять факультативного спецкурсу. Студенти на цьому етапі отримують знання про базові педагогічні, психологічні поняття, про предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи, методи та методику педагогічних досліджень, організаційні основи системи вищої освіти в Україні, психологічні основи навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах; в цей час набувають розвитку певні групи педагогічних вмінь та навичок студентів; починають формуватися якості особистості майбутнього педагога.

Складаючи програму факультативного спецкурсу, ми керувалися тим, що зміст лекційних занять має органічно поєднуватись зі змістом практично-семінарських занять, а також тим, що саме практично-семінарські заняття даного факультативного курсу можуть бути фундаментом для організації фахових аграрних занять майбутніми викладачами ВНЗ, тобто нададуть можливість студентам магістратури на практиці з'ясувати, які форми, методи формування знань, вмінь, навичок є найефективнішими. Тому, провідними методами практично-семінарських занять нашого факультативного спецкурсу були активні та інтерактивні методи. За умов застосування даних методів, на відміну від традиційних, як зазначає Туркот Т. І., викладач стає суб'єктом, який ініціює процес навчання і стимулює перетворення студентів в активних суб'єктів процесу навчання; студент активно засвоює і генерує знання, отримані із різноманітних джерел; інформаційна комунікація стає багатоканальною системою, яка генерує інформацію між викладачем і студентами, а також забезпечує інформаційну взаємодію між ними; методи управління процесом навчання набувають демократичних рис; творчість викладача стає все більш різноманітною, а діяльність студентів має яскраво виражений творчий характер; контроль за процесом навчання набуває вигляду гнучких індивідуалізованих форм, що навчає студентів самоконтролю та рефлексії; результат такого навчання - сукупність знань, практичних вмінь і навичок, здатність до їх творчого використання в професійній діяльності [5]. По-перше, застосування даних методів дозволило нам ефективніше формувати компоненти професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей, по-друге, під час виконання завдань такого типу магістранти тренували власні вміння та навички, необхідні для викладацької діяльності.

Неабияка роль під час проходження факультативного спецкурсу магістрантами відводилась їх самостійній роботі. Адже самостійна робота вміщує у собі потужний дидактичний потенціал, оскільки в процесі роботи відбувається не тільки засвоєння навчального матеріалу, але й його розширення, формування вміння працювати з різноманітними видами інформації, розвиток аналітичних здібностей, навичок контролю та планування навчального часу [6]. Одним із завдань самостійної роботи студентів було створення особистого плану професійного розвитку [7]. Студенти отримали картки, які необхідно було заповнити, зазначивши професійні цілі, головні цілі, а також визначити найближчі та подальші цілі свого розвитку, шляхи і засоби досягнення цілей, перешкоди, що можуть виникнути на шляху до мети та способи подолання цих перешкод [7]. Для контролю самостійної роботи магістрантів використовувався метод створення студентами власного педагогічного портфоліо, яке повинно було містити всі здобутки самостійної роботи студентів (таблиці, твори-роздуми, пояснення).

Оскільки навчально-практичний етап технології формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей повинен поглибити та систематизувати знання студентів, сформувати всі групи необхідних вмінь та навичок, стати сходинкою для розвитку необхідних

педагогічних якостей у майбутнього педагога, то даний етап набуває розгортання під час вивчення теми факультативного спецкурсу "Дидактика вищої школи". Саме вивчення даної теми спрямовано на формування знань, вмінь та навичок для безпосередньої ефективної практичної діяльності майбутнього педагога.

Оскільки лекція є провідною формою навчання у ВНЗ, то необхідною метою факультативного курсу було надати інформацію майбутньому викладачеві про класифікацію лекцій за місцем в лекційному чи навчальному курсі; про класифікацію лекцій за формою організації на сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні. Для ефективного засвоєння знань, вмінь, навичок щодо організації лекції у ВНЗ було проведено мультимедійну лекцію. По-перше, студенти отримали знання про лекцію як форму організації навчально-виховного процесу ВНЗ, а по-друге, отримали досвід проведення саме мультимедійної лекції.

Неабиякий інтерес з боку студентів магістратури викликала методика проведення практичного заняття, зокрема основні етапи проведення практичного заняття, методи для контролю знань, вмінь, навичок студентів; магістранти мали можливість побачити різницю між традиційною та інноваційною технологією навчання у процесі проведення практичного заняття; ознайомились з методами підвищення мотивації студентів до аграрної дисципліни.

Удосконалення методики проведення лабораторного заняття стало надзвичайно важливим для майбутнього викладача аграрної дисципліни. Магістрантам були цікаві знання щодо класифікації лабораторних занять за дидактичною метою, за призначенням, за формою проведення, за рівнем пізнавальної діяльності студентів.

Необхідно зазначити, що для студентів магістратури була новою інформація щодо існуючих сучасних форм організації семінарського заняття. Виявилось, що велика кількість форм організації була навіть невідома студентам (наприклад, інтерактивні технології кооперативного навчання). Ефективність даних технологій магістранти мали можливість спостерігати на власному прикладі, адже під час практичних занять факультативного спецкурсу застосовувались саме такі технології.

Використовуючи вищезгадані методи ми не лише перевіряли теоретичні знання магістрантів, але й формували вміння застосовувати знання та власний досвід на практиці, активізували креативне мислення, розвивали вміння магістрантів логічно викладати думки, використовувати навички вербального та невербального спілкування, формували уміння встановлювати міжпредметні зв'язки, а також надавали практичний досвід застосування інноваційних технологій навчання.

Навчально-практичний етап технології передбачав окрім завдань, що виконувались безпосередньо під час занять факультативного спецкурсу, завдання, що виконувались під час вивчення фахових предметів. Наприклад, студенти повинні були проаналізувати лекцію, практичне, лабораторне, семінарське заняття аграрного спрямування. Для цього вони отримали картки з планом оцінювання заняття, які заповнювали після відвіданих занять. На практичних заняттях магістранти обговорювали методи, які б вони застосували при поясненні тієї чи іншої аграрної теми.

На даному етапі технології формування педагогічної компетентності студенти відвідували майстер-класи досвідчених викладачів аграрного фаху.

Тема факультативного спецкурсу "Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу" мала на меті сформувати особистість майбутнього педагога ВНЗ для ефективної викладацької діяльності. Фактично подана тема розкривалась з двох сторін: перша – особистісні риси, стиль поведінки, комунікативні вміння та навички викладача; друга – аутопсихологічна складова особистості педагога. Під час факультативного спецкурсу магістранти дізналися про стилі педагогічного спілкування та певні класифікації стилів педагогічного спілкування, виокремлені науковцями. В своїх методичних портфоліо студенти мали можливість не лише проаналізувати заняття своїх викладачів з методичної точки зору, але й робити позначки щодо особистісних даних педагогів. Таким чином, на практиці магістранти могли побачити різні стилі спілкування викладачів та класифікувати стиль роботи викладача до певних категорій в залежності від якості володіння мистецтвом педагогічного спілкування, а також виявити власні тенденції до того чи іншого стилю спілкування. Надзвичайно цікавою для магістрантів стала інформація про вербальні та невербальні засоби спілкування, інформація щодо інтерпретації жестів співрозмовника, прийоми привернення уваги, підтримки уваги; психолого-дидактичні прийоми мовного впливу; набір комунікативних ефектів; методи запобігання конфліктним ситуаціям, шляхи вирішення конфліктних ситуацій; психологічні бар'єри спілкування викладача; ефективне та неефективне заохочування до навчання. Під час практичних занять магістранти мали можливість також пройти тести і з'ясувати переваги та недоліки своїх особистісних характеристик з огляду на майбутню викладацьку діяльність.

Оскільки при дослідженні причин, що унеможливають їхню педагогічну діяльність в майбутньому, досить високий відсоток магістрантів-респондентів назвали однією з причин страх публічного виступу перед аудиторією, програмою факультативного спецкурсу було передбачено проведення педагогічного тренінгу "Подолання страху публічного виступу". Подана форма роботи часто використовується в сучасній науковій практиці і є надзвичайно ефективною. Науковці називають "педагогічний тренінг

особливою формою групової роботи зі своїми можливостями, обмеженнями, правилами і проблемами. Тренінг навчає новим навичкам, допомагає соціалізації особистості. Його особливість у тому, що він навчає займати активну позицію, а засвоєння навичок відбувається в процесі переживання, особистого досвіду поведінки, відчуття, діяння. Соціально-педагогічний тренінг – це форма активного соціального навчання, яка дозволяє людині самоформувати навички й уміння в побудові продуктивних психологічних та соціальних міжособистісних відносин, аналізувати соціально-психологічні ситуації зі своєї точки зору і позиції партнера, розвивати в собі здібності пізнання і розуміння себе й інших у процесі спілкування. Він приваблює учасників атмосферою довіри, конфіденційності, ігровим характером, індивідуальною та груповою рефлексією, партнерством учасників тренінгу, постійним зворотнім зв'язком та ін. Велика кількість методичних прийомів тренінгової форми навчання (міні-лекції, психогімнастичні вправи, рольові та ділові ігри, групові дискусії, мозковий штурм, способи зворотнього зв'язку тощо) характеризує тренінг, як форму інтерактивного навчання" [8: 5]. Отже, тренінг "Подолання страху публічного виступу" спрямовано на формування у магістрантів: впевненості в собі; на розвиток вмінь та навичок контролю власних емоцій; подолання бар'єрів у спілкуванні – і, як наслідок, формування даних якостей – подолання страху публічних виступів.

Факультативний спецкурс на самостійно-творчому етапі формування компетентності передбачав завдання пошукового, дослідницького, творчого характеру. Наприклад, з дозволу викладачів-лекторів та за їх підтримки деякі талановиті студенти магістратури мали можливість підготувати та провести фрагмент лекції, частину семінарського заняття або лабораторне заняття для молодших курсів з дозволу викладача та у присутності викладача. Необхідно зазначити, що результат даної практики був надзвичайно ефективним для розвитку педагогічної мотивації студентів, для можливості проявити свої творчі здібності; для самодіагностики своєї роботи.

Перевірка рівня сформованості професійно-педагогічної компетентності магістрантів на даному етапі технології проходила за допомогою кейс-методів. "Кейс-метод має два аспекти сутності. Перший аспект пов'язаний із дослідницькою діяльністю. ...Другий аспект характеризує його як інтерактивний метод навчання, що базується на обговоренні деякого тексту, в якому відображається реальна неоднозначна ситуація. Кейс-метод сприяє розвитку вміння вирішувати проблеми з урахуванням конкретних умов і наявності фактичної інформації. Метод характеризується також значним педагогічним ефектом, оскільки розвиває кваліфікаційні характеристики особистості, як здатність до аналізу і діагностики проблем, вміння чітко формулювати свою позицію, спілкуватися, дискутувати, сприймати й оцінювати інформацію, яка надходить у вербальній і невербальній формах. В деякому сенсі цей метод сприяє формуванню професійних та особистісних властивостей людини. Він формує у неї почуття впевненості в собі, сприяє подоланню зайвої боязливості або надмірної самовпевненості" [9].

На даному етапі технології формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей нами було задіяно ресурс виробничої практики. Студенти отримали завдання педагогічного спрямування для виконання під час проходження практики. Так, студенти повинні були підготувати педагогічний звіт, в якому зазначали вид діяльності, процес, метод, з яким ознайомились, а потім у звіті пропонували можливі методи для передачі даних знань, вмінь та навичок під час аудиторної роботи. Крім того, студенти повинні були передбачити потенційні труднощі вивчення даної теми, що можуть постати перед іншими студентами. Метою даного звіту було: стимулювання інтересу студентів до педагогічної діяльності; розвиток педагогічного мислення, особистісних якостей майбутніх викладачів; поглиблення педагогічних знань, автоматизація вмінь, навичок студентів.

Науково-дослідницька робота, як складова формування професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей, на даному етапі була варіативною в залежності від побажань студентів. Одні студенти мали можливість прийняти участь у науковій конференції, написавши тези доповіді під керівництвом досвідчених педагогів; інші студенти віддали перевагу написанню реферату по проблемі аграрної освіти; інші – анутовали статті та готували тести з обраної аграрної тематики.

Одним з підсумків роботи факультативного спецкурсу, тобто оцінно-результативним компонентом технології, стала педагогічна олімпіада. Також студентам було запропоновано написати твір-роздум на тему: "Професійний портрет викладача аграрної дисципліни вищого навчального закладу".

Висновки. На нашу думку, факультативний спецкурс дав змогу актуалізувати та інтегрувати знання, вміння студентів, набуті в процесі вивчення різних блоків дисциплін, розвинути педагогічні якості та здібності магістрантів, мотивувати їх на викладацьку діяльність.

Отже, факультативний спецкурс "Формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів вищих аграрних навчальних закладів" реалізовує наступні цілі:

- освітні: формування знань педагогіки вищої школи; розвиток вмінь та навичок, необхідних для викладацької діяльності;
- розвивальні: розвиток мотивації студентів для викладацької діяльності, розвиток особистісних та професійних рис, рефлексії студентів;

- виховні: формування у майбутніх педагогів індивідуальної позиції, розвиток світогляду, виховання почуття відповідальності за власні дії.

Перспективами подальших досліджень є встановлення рівнів сформованості професійно-педагогічної компетентності магістрантів аграрних спеціальностей відповідно до визначеної системи критеріїв та їхніх показників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України "Про вищу освіту" №1556-VII від 01.07.2014 р. / Верховна Рада України. – Офіц.вид. – К. : Парлам.вид-во, 2014. – 18 с. – (Бібліотека офіційних видань).
2. Кларин М. В. Педагогическая технология в учебном процессе. Анализ зарубежного опыта / М. В. Кларин. – М. :Знание, 1989. – 80 с.
3. Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів: [навчальний посібник] / За ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Житомир. держ. пед.ун-тет, 2001. –384 с.
4. Гуманкова О. С. Підготовка майбутніх учителів гуманітарних дисциплін до здійснення диференційованого підходу у навчанні учнів загальноосвітніх навчальних закладів : дис. ...канд.пед.наук : 13.00.04 / Гуманкова Ольга Сергіївна. – Житомир. – 2012. – 254 с.
5. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : [навч. посібник] / Т. І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.
6. Вербицкий А. А. Самостоятельная работа и самостоятельная деятельность студента / А. А. Вербицкий // Проблемы организации работы студентов в условиях многоуровневой структуры высшего образования : тез.докл.науч.-метод.конф. – Волгоград : ВолгГТУ, 1994 – С. 6.
7. Я – студент : [навч. посіб.] / [Огнев'юк В. О., Жильцов О. Б., Караман С. О. та ін. ; за заг. ред. Огнев'юка В. О.]. – 4-те вид., зі змінами. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – 278 с
8. Шевчук О. М. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу: [навчальний посібник] / Уклад. О. М. Шевчук. – Умань: ПП Жовтий, 2011. – 133 с.
9. Сурмін Ю. П. Кейс-метод : становлення та розвиток в Україні / Ю. П. Сурмін // Вісник НАДУ. – 2015. – № 2. – С. 19–28.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Zakon Ukrainy "Pro vyshchu osvitu" №1556-VII vid 01.07.2014 r. [The Law of Ukraine on "Higher Education" №1556 –VII of 1 July 2014] / Verkhovna Rada Ukrainy. – Ofits.vyd. – K. : Parlam.vyd-vo, 2014. – 18 s. – (Biblioteka ofitsiynnykh vydan').
2. Klarin M. V. Pedagogicheskaja tekhnologija v uchebnom protsesse. Analiz zarubezhnogo opyta [Pedagogical Technology in the Educational Process. The Analysis of the Foreign Experience] / M. V. Klaryn. – M. : Znaniie, 1989. – 80 s.
3. Tekhnologii profesiino-pedahohichnoi pidhotovky maybutnykh uchyteliv [The Professional Pedagogical Training Technologies of the Future Teachers] : [navchal'nyi posibnyk] / Za red. O. A. Dubaseniuk. – Zhytomyr. derzh. ped.un-tet, 2001. –384 s.
4. Humankova O. S. Pidhotovka maybutnykh uchyteliv humanitarnykh dystsyplin do zdiisnennia dyferentsiyovanoho pidkhodu u navchanni uchniv zahal'noosvitnykh navchal'nykh zakladiv [The Training of the Future Teachers of Humanities for the Differential Approach Application during Pupils' Training] : dys. ...kand.ped.nauk : 13.00.04 / Humankova Olga Sergiivna. – Zhytomyr. – 2012. – 254 s.
5. Turkot T. I. Pedahohika vyshchoyi shkoly [Pedagogics of Higher School] : [navch. posibnyk] / T. I. Turkot. – K. : Kondor, 2011. – 628 s.
6. Verbytskyi A. A. Samostoyatel'naia rabota i samostoyatel'naia deiatel'nost' studenta [Student's Independent Work and Independent Activity] / A. A. Verbytskyi // Problemy orhanyzatsii raboty studentov v uslovyyakh mnohurovnevoy struktury vyssheho obrazovaniia [The Problems of Students' Work Organization under Conditions of Academic Degree Education] : tez.dokl.nauch.-metod.konf. – Volhohrad : VolhHTU, 1994. – S. 6.
7. Ya – student [I'm a Student] : [navch. posib.] / [Ohneviuk V. O., Zhylytsov O. B., Karaman S. O. ta in. ; za zah. red. Ohneviuka V. O.]. – 4-te vyd., zi zminamy. – K. : Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka, 2014. – 278 s
8. Shevchuk O. M. Orhanizatsiia i metodyka sotsial'no-pedahohichnogo treninhu [The Organization and Methodology of Social Pedagogical Training] : [navchal'nyi posibnyk] / Uklad. O. M. Shevchuk. – Uman': PP Zhovtyy, 2011. – 133 s.
9. Surmin Yu. P. Keys-metod : stanovlennia ta rozvytok v Ukraini [Case-Method : Formation and Development in Ukraine] / Yu. P. Surmin // Visnik NADU [National Academy for Public Administration Journal]. – 2015. – № 2. – S. 19–28.

Бурмакина Н. С. Факультативный спецкурс как составляющая технологии формирования профессионально-педагогической компетентности магистрантов аграрных специальностей.

На основании теоретического анализа педагогической литературы определено понятие "технология" и установлены компоненты ее структуры. Проанализированы основные этапы технологии формирования профессионально-педагогической компетентности магистрантов аграрных дисциплин. Обосновано введение в программу обучения магистратуры аграрной специальности факультативного спецкурса "Формирование профессионально-педагогической компетентности будущих преподавателей высших

аграрных учебных заведений". Дано описание тем, задач и целей указанного факультативного спецкурса.

Ключевые слова: профессионально-педагогическая компетентность, магистрант, технология, факультативный спецкурс, аграрная специальность.

Burmakina N. S. An Elective Course as the Part of the Technology for Professional and Pedagogical Competence Formation of the Students of Master Degree Course of Agrarian Specialities.

The paper focuses on the technology for professional pedagogical competence formation of the students of master degree course of agrarian specialities. The main purpose of the article is to determine the most efficient technology for the formation of the given competence. The components of the technology are action-oriented, content-oriented, procedural and component of evaluative results. Action-oriented component includes strategic objective, tactical objectives and operative objectives. Content-oriented component reflects interdisciplinary connection of agrarian subjects, elective course, practical training and research scientific work. Procedural component contains forms, methods, techniques of students' training. Component of evaluative results considers control methods and methods of self-control. The author determines the main stages of the technology. Since some curricula of agrarian master degree course in institutions of higher education do not contain pedagogical and psychological disciplines, the implementation of elective courses is the question of vital importance. An elective course "Professional and Pedagogical Competence Formation of the Future Teachers of Institutions of Higher Agrarian Education" helps to develop knowledge, skills and personal characteristics necessary for future pedagogical activity of the students. The author gives the description of individual and group tasks for the students involved in elective course training. The main methods used during the programme of the elective course are innovative and active methods. The most efficient methods are case-method, method of pedagogical training, portfolio method. The main aims of the elective course have been determined by the author.

Key words: professional and pedagogical competence, a student of master degree course, technology, an elective course, agrarian speciality.